

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA ZA 2022 ROK

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata jest jednostką badawczą na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 513/ Kat/ 2017 z 25 października 2017 roku.

Status Instytutu jako jednostki badawczej o charakterze „innego podmiotu prowadzącego głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły” został po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję Ewaluacji Nauki potwierdzony decyzją Ministra Edukacji i Nauki w piśmie Departamentu Nauki MEiN DN-WIN.8801.77.2022.KS z dnia 18 lipca 2022 roku.

Instytut ma oddziały w Gdańsku, Krakowie, Łodzi, Toruniu, Warszawie oraz prowadzi Polską Misję Artystyczno-Naukową w Okayamie w Japonii. Z Instytutem związanych jest 180 osób (historyków sztuki, kulturoznawców, etnologów, teatrologów, orientalistów, architektów, konserwatorów dzieł sztuki), w tym 34 profesorów i doktorów habilitowanych oraz 83 doktorów.

Placówka prowadzi działalność badawczą, wydawniczą i dydaktyczną (w formie wykładów, seminariów i zebrań zespołów). W skład Instytutu wchodzi zespoły badawcze i redakcje. Współpracuje z instytucjami zagranicznymi i krajowymi (uniwersytetami, instytutami naukowymi, muzeami i towarzystwami naukowymi) na podstawie umów i porozumień o wspólnych badaniach.

W 2022 roku Instytut podpisał:

Porozumienie z Uniwersytetem Warszawskim o współpracy badawczo-dydaktycznej w zakresie „badań nad kulturami, tradycjami artystycznymi i sztuką Azji i Afryki” między Instytutem a Wydziałem Orientalistycznym z 26 września 2022

Porozumienie z Uniwersytetem Wrocławskim o współpracy badawczej i dydaktycznej „głównie w zakresie sztuki nowoczesnej i współczesnej” między Instytutem a Wydziałem Nauk Historycznych i Pedagogicznych z listopada 2022.

W skład władz Instytutu wchodzi:

Zarząd

Prezes: prof. Jerzy Malinowski

Wiceprezes: dr Agnieszka Kluczevska-Wójcik

Wiceprezes: prof. Anna Markowska

Wiceprezes: prof. Hanna Rubinkowska-Anioł

Sekretarz: dr Renata Piątkowska

Skarbnik: dr Magdalena Ginter-Frołow

Członek (sprawy członkowskie i składki): dr Magdalena Tarnowska

Członek (sprawy organizacyjne): dr Karolina Wolska-Pabian

Członek (sprawy wydawnicze): red. Grażyna Raj

Rada Naukowa

Przewodniczący RN: prof. Jerzy Uścińowicz

Komisja Rewizyjna

Dr Jacek Tomaszewski – przewodniczący

Prof. Weronika Liszewska

Dr Jakub Zarzycki

Instytut składa się z: 15 profesorów tytularnych, 12 doktorów habilitowanych, 109 doktorów i 19 magistrów – razem 155 osób.

W 2022 roku Instytut realizował projekty badawcze, przygotował konferencje międzynarodową i krajową, wydawał czasopisma i książki, finansowane przez Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

BADANIA

KORPUS DZIEŁ MALARSKICH HENRYKA SIEMIRADZKIEGO

Pod redakcją Jerzego Malinowskiego

Tom 4 – *WARSZTAT MALARSKI HENRYKA SIEMIRADZKIEGO*

Pod redakcją Dominiki Sarkowicz

Projekt był finansowany w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2015-2020 (moduł „Tradycja 1a”, umowa nr 0504/NPRH4/H1a/83/2015).

Korpus pod redakcją Jerzego Malinowskiego, wydany w styczniu 2021 roku, objął 2 tomy w wersji polskiej i 2 – w wersji angielskiej: *Dzieła z historii starożytnej, wczesnego chrześcijaństwa i religijne* (400 s.) i *Dzieła o tematyce świeckiej* (600 s.), a także w języku polskim tom 3 – *Głosy o twórczości Siemiradzkiego* – ze studiami nad twórczością, archiwaliami i bibliografią (300 s.).

Tom 4 – *Warsztat malarski Henryka Siemiradzkiego pod redakcją Dominiki Sarkowicz* został jesienią 2022 złożony do wydania. Ukazał się w końcu 2022. (ss. 830)

Dofinansowany został za pośrednictwem Muzeum Narodowego w Krakowie ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach zadania „Działania związane z opracowaniem redakcyjnym i drukiem tomu 4 Korpusu dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego.

Autorzy: Jerzy Malinowski, Przedmowa; Dominika Sarkowicz, Wstęp

Część pierwsza: Warsztat malarski, opr. Dominika Sarkowicz, Marzena Sieklucka, Ksenia Zdzieszńska-Demolin.

Część druga: Katalog analizowanych dzieł. Glosy technologiczne, Dominika Sarkowicz, Marzena Sieklucka, Ksenia Zdieszzyńska-Demolin, Dorota Pliś, Magdalena Borkowska.

Redakcja Grażyna Raj. Opracowanie graficzne Tomasz Klejna.

Tom 4 to kompleksowe opracowanie materialnych aspektów obrazów Siemiradzkiego, wynikające z badań fizykochemicznych (i innych). Odniesienia do numeracji dzieł z tomów 1 i 2 sprawiają, że prezentowane omówienia i glosy łączą się z analizami historyczno-artystycznymi tych samych obiektów. Po raz pierwszy zostały przeprowadzone tak szczegółowe badania warsztatu polskiego malarza II połowy XIX wieku, uznawanego za wybitnego przedstawiciela europejskiego akademizmu.

Tom jest podsumowaniem kilkuletniego programu badań jego dzieł pochodzących głównie ze zbiorów muzeów polskich, lecz także kolekcji zagranicznych, prywatnych i kościelnych. W ramach realizowanego projektu przeanalizowano szczegółowo ponad 90 prac Henryka Siemiradzkiego i jemu przypisywanych, poczynając od niewielkich szkiców, aż po wielkoformatowe malowidła, takie jak *Pochodnie Nerona*, *Dirce chrześcijańska* czy *Kurtyna* w Teatrze Miejskim w Krakowie. Celem badań było rozpoznanie szeroko rozumianej techniki wykonania obrazów. Objęły one identyfikację materiałów malarskich – rodzaju używanych przez artystę pigmentów, spoiw, podłoży oraz metod ich przygotowania. Szczególnie istotnym aspektem analiz była technika malarska i jej charakterystyczne cechy, a także zwyczaje artysty w doborze konkretnych rodzajów pigmentów. Prześladowano sposób pracy malarza, metody budowania struktury kompozycji i stosowane przez niego środki plastyczne. Przedmiotem studiów był też ogólnie pojęty proces twórczy, prowadzący do powstania poszczególnych dzieł, poczynając od koncepcji, przez malarskie opracowanie tematu, wprowadzane zmiany kompozycyjne, aż po ostateczne pociągnięcia pędzla, a nawet wybór lub autorski projekt ramy. Analizowane obrazy pochodziły z kolejnych dekad pracy twórczej malarza. W większości jednak należały do dojrzałego okresu aktywności artystycznej, który nastąpił po opuszczeniu przez Siemiradzkiego murów petersburskiej Akademii, a więc z lat 1872–1902. Porównanie techniki malarskiej kilku przebadanych prac z lat 60. XIX wieku, należących do wczesnych kompozycji, z późniejszymi dziełami pozwoliło na zaobserwowanie niezwykle szybkiego rozwoju artystycznego autora przez zaledwie kilka lat. W wyniku zrealizowanych badań została pozyskana bogata baza danych dotycząca zidentyfikowanych materiałów stosowanych przez artystę. Dzięki temu było możliwe zdefiniowanie wielu istotnych cech warsztatu malarskiego Henryka Siemiradzkiego (Dominika Sarkowicz).

Siemiradzki miał nowatorskie wyczucie malarskiej materii. Kształtował swobodnie i dynamicznie kontrastowe plamy barwne. Wprowadzał ekspresyjne układy form i linii, nieograniczonych rygorami kompozycji. Wreszcie stosował przestrzenne faktury obrazu, będące rezultatem malarskiego gestu. Doprowadziło to artystę do efektów bliskich sztuce abstrakcyjnej.

Patrz: Wykaz publikacji

JOHANN HEINRICH MÜNTZ , PODRÓŻE MALOWNICZE PO POLSCE LATACH 1781-1784 /

PICTURESQUE TRAVELS THROUGH POLAND 1780-1784 / ЖИВОПИСНЫЕ ПУТЕШЕСТВИЯ ПО ПОЛЬШЕ 1780-1784

Pod redakcją Elżbiety Budzińskiej.

„Alzacyjnyk Johann Heinrich Müntz (1727–1798), wojskowy, inżynier, architekt, malarz i rysownik, przyjechał do Rzeczypospolitej [w czerwcu 1778] jako człowiek dojrzały, pięćdziesięcioletni, mając za sobą wiele lat doświadczeń i podróży. Po dłuższym niezamierzonym pobycie w Gdańsku przez Warszawę dotarł w początkach roku 1779 do Grodna i podjął tu pracę «w służbie polskiego króla».

Został w Polsce sześć lat, a tylko cztery z nich są udokumentowane jego pracami, które stanowią wyjątkowy i znaczący ślad: jedyne w swoim rodzaju źródło ikonograficzne – rysunki połączone z dziennikami. Nie przyjechał do Polski jako malarz czy rysownik, choć przedstawiał swoje prace jako «podróże malownicze». Powody pobytu były niewątpliwie pozaartystyczne, przyjechał zapewne jako inżynier metalurg, ale wędrując z księciem Stanisławem Poniatowskim po wschodnich i południowo-wschodnich ziemiach dawnej Rzeczypospolitej, a także po Polsce centralnej, napotkał tak różnorodne i odmienne od znanych sobie krajobrazy, a wraz z nimi ludzi i obyczaje, że niezależnie od innych zadań, jakie miał przed sobą, musiało to poruszyć jego temperament artysty malarza i żywe zainteresowanie wszechstronnie wykształconego człowieka Oświecenia” (Elżbieta Budzińska).

Opracowane i wydane zostały trzy albumów akwarel i rysunków, znajdujące się w Muzeum Historycznym w Moskwie (2 albumy) i Gabinecie Rycin BUW (1 album). Na tom w trzech językach: polskim, angielskim i rosyjskim składają się wstępy, ilustrowane przez Müntza dzienniki podróży przede wszystkim po Wołyniu, Podolu i Kijowszczyźnie z przypisami, katalog rysunków, bibliografia i faksymile oryginalnego francuskiego tekstu.

Elżbieta Budzińska, wieloletnia badaczka spuścizny Müntza, opracowała katalog rysunków i opatrzyła tekst merytorycznymi komentarzami oraz napisała wstęp. Prof. Jerzy Malinowski, inicjator publikacji, autor przedmowy, czuwał nad całością prac jako redaktor naukowy. Przekład z oryginału francuskiego na język polski: Piotr Herbich i Henryka Martyniak. Redaktor: Grażyna Raj. Tłumacze: na język rosyjski Natalia Mizerniuk-Rotkiewicz i Agnieszka Pospiszil oraz na język angielski Krzysztof Z. Cieszkowski. Tomasz Klejna opracował graficznie książkę.

Redaktor serii Instytutu POLONIKA „Studia i Materiały” Karol Guttmejer.

Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA & Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata (s. 838).

Patrz: Wykaz publikacji

KONFERENCJE

ART OF THE ARMENIAN DIASPORA IV

Konferencja zorganizowana w dniach 15-18 czerwca 2022 w Ostrawie przez prof. Waldemara Deluge i Uniwersytet w Ostrawie oraz PISnŚS.

W czwartej międzynarodowej konferencji uczestniczyło dwudziestu uczestników z Armenii, Francji, Niemiec, Polski, Ukrainy, Stanów Zjednoczonych i Węgier. Była ona poświęcona sztuce ormiańskiej w Europie środkowej od czasów średniowiecza do współczesności. Osobnym zagadnieniem stały się problemy związane z destrukcją zabytków, zarówno w przeszłości, jak i współcześnie (Nagorno-Karabach, Ukraina).

Planowana konferencja odbyła się z dwuletnim opóźnieniem ze względu na pandemię. Podczas tego spotkania podkreślano ważność zagadnień dotyczących historii Ormian w XIX i na początku XX wieku i ich udział w kulturze innych narodów. Szczegółowo omówione zostały ormiańskie środowiska artystyczne w Imperium Rosyjskim oraz Cesarstwie Austro-Węgierskim. Dużą grupę stanowiły referaty przygotowane przez węgierskich i amerykańskich badaczy, skupionych wokół ośrodka badawczego przy Uniwersytecie Katolickim w Budapeszcie.

Informacja o programie konferencji została opublikowana w „Sztuce i Krytyce” 2022, nr 6.

Materiały z konferencji zostaną wydane w 21 (2023) tomie 'Series Byzantina'.

ANTYK W POLSKIEJ SZTUCE I KULTURZE ARTYSTYCZNEJ KOŃCA XVIII - POCZĄTKU XXI WIEKU: OD FRANCISZKA SMUGLEWICZA DO IGORA MITORAJA

Konferencja zorganizowana w dniach 21-23 września 2022 w Warszawie przez prof. Jerzego Malinowskiego i PISnŚS przy współpracy SARP.

Informacja o konferencji opublikowana w „Sztuce i Krytyce” 2022, nr 9.

Konferencja była kolejnym elementem programu badawczego PISnŚS, poświęconego związkom sztuki polskiej ze światem Morza Śródziemnego.

Teksty z konferencji z uwagi na dużą ich liczbę i różnorodność tematyczną opublikowano w dwóch tomach:

ANTYK W POLSKIEJ SZTUCE I KULTURZE ARTYSTYCZNEJ KOŃCA XVIII I W XIX WIEKU

ukazał się jako tom X rocznika „**Sztuka Europy Wschodniej**”,

Tom obejmuje okres od ostatniego polskiego króla Stanisława Augusta Poniatowskiego (panującego w latach 1764-1795) do końca XIX wieku. Początkowe teksty skupiają uwagę na artystach i zjawiskach artystycznych z kręgu jego mecenatu. Kolejne stanowią przegląd zagadnień sztuki XIX wieku, zaczynając od klasycyzmu z dominującą postacią Franciszka Smuglewicza – wybitnego malarza, wykształconego w Rzymie, twórcy szkoły artystycznej na Uniwersytecie Wileńskim. Inne teksty dotyczą głównie sztuki historyzmu i akademizmu. Związki polskiej kultury i sztuki z tradycją antycznego i chrześcijańskiego Rzymu w XIX wieku pozwoliły na przeciwstawienie się prawosławnej czy protestanckiej kulturze i ideologii zaborców – Rosji i Prus. Dzięki nim polska kultura i sztuka zachowały w XIX wieku niezależność i przynależność do kultury Zachodu. Celem konferencji i tomu studiów stało się więc ukazanie ważnych źródeł nowoczesnej polskiej tradycji.

ANTYK W POLSKIEJ SZTUCE I KULTURZE ARTYSTYCZNEJ XX I POCZĄTKU XXI WIEKU

w tomie 17 rocznika „**Pamiętnik Sztuk Pięknych**”.

Tom zawiera teksty poświęcone inspiracjom klasycznym w sztuce XX i początku XXI wieku. Jest to przegląd różnorodnych zagadnień z zakresu architektury, malarstwa i rzeźby, które na zasadzie przykładów składają się na wyobrażenie przemian od naśladownictwa form antycznych na początku XX wieku do nowych idei artystycznych, które przekształcają je zgodnie z konwencjami epoki modernizmu. Od motywów antycznych w architekturze i dekoracji architektonicznej, przez konwencje stylu nowego klasycyzmu w malarstwie i rzeźbie w okresie międzywojennym, przechodzimy zatem do różnorodnych realizacji – teatru, architektury teatru, filmów, malarstwa figuratywnego, kończąc na analizach postklasycyzującej twórczości rzeźbiarskiej z początku XXI

wieku, w tym Igora Mitoraja – wybitnego rzeźbiarza, wykształconego w Krakowie, a tworzącego we Włoszech.

Patrz: Wykaz publikacji

ART OF COMMUNICATION AND COMMUNICATION THROUGH ART IN ASIA AND AFRICA

Konferencja zorganizowana w dniach 1-2 grudnia 2022 roku w Warszawie przez prof. Hannę Rubinkowską-Anioł, Wydział Orientalistyczny Uniwersytetu Warszawskiego i PISnŚŚ.

Informacja o konferencji opublikowana w „Sztuce i Krytyce” 2022, nr 11-12.

Celem konferencji, poza naukową dyskusją nad prezentowanymi zagadnieniami, było zainicjowanie działalności Pracowni Badań nad Kulturą i Sztuką Azji i Afryki, która powstała w wyniku współpracy Uniwersytetu Warszawskiego i PISnŚŚ.

Tematy przedstawiane przez uczestników konferencji dotyczyły szerokiego zakresu problemów odnoszących się do procesu komunikowania, zwłaszcza do tego, jaką rolę odgrywa w nim szeroko rozumiana sztuka i działania artystyczne. Referaty przedstawiały zagadnienia związane z kulturami Azji i Afryki w różnych okresach i z wykorzystaniem różnych metodologii. Założeniem było umożliwienie interdyscyplinarnej dyskusji naukowej dotyczącej wykorzystania sztuki w systemach komunikacji, w tym przede wszystkim w komunikacji międzykulturowej, zarówno obecnie, jak i na przestrzeni dziejów. (Hanna Rubinkowska-Anioł)

Planowane jest wydanie materiałów z konferencji w tomie „Artistic Traditions of Non-European Cultures”.

SEMINARIA

Uroczyste spotkanie i seminarium w związku z podpisaniem porozumienia o współpracy naukowo-dydaktycznej z Wydziałem Orientalistycznym Uniwersytetu Warszawskiego oraz dziesięcioleciem seminariów w Polskim Instytucie Studiów nad Sztuką Świata

Seminarium zorganizowane w dniu 17 listopada 2022 roku w Centrum Myśli Jana Pawła II

Informacja o konferencji opublikowana w „Sztuce i Krytyce” 2022, nr 11-12.

Referaty:

Prof. Jerzy Malinowski, Historia, program i działalność Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata (publ. „Sztuka i Krytyka 2022, nr 11-12)

Prof. Piotr Taracha (dziekan WO UW), Tożsamość orientalisty

Prof. Bogna Łakomska (ASP Gdańsk, prezes Oddziału Gdańskiego PISnŚŚ), Zderzenia międzykulturowe w twórczości współczesnych artystów chińskich (Huang Yongping, Chen Haiyan, Cai Guoqiang i Ai Weiwei) (publ. „Sztuka i Krytyka 2022, nr 11-12)

Dr Jacek Tomaszewski (MAiP, PISnŚŚ), Obraz „Ukrzyżowanie” w kościele w Agwäzie (Təgray, Etiopia): badania technologiczne i analiza ikonograficzna (publ. „Sztuka i Krytyka 2022, nr 11-12)

Dr Agnieszka Kluczeńska-Wójcik (wiceprezes PISnŚŚ), Relacje i transfery kulturowe polsko-japońskie w programach badawczych i publikacjach PISnŚŚ (publ. „Sztuka i Krytyka 2022, nr 11-12)

Prof. Hanna Rubinkowska-Anioł (Katedra Języków i Kultur Afryki WO UW, wiceprezes PISnŚŚ), Moda czy manifest polityczny – kilka uwag o etiopskich ubraniach.

Spotkanie poświęcone pamięci architektów Marii i Kazimierza Piechotków, wybitnych badaczy, którzy ocalili pamięć o architekturze bóżnic, urbanistycy dzielnic żydowskich i kulturze artystycznej na obszarze dawnej Rzeczypospolitej, autorów publikacji w serii „Sztuka żydowska w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej” (2025-2021)

Seminarium zorganizowane w dniu 28 listopada 2022 roku przez PISnŚŚ i SARP.

Informacja o konferencji opublikowana w „Sztuce i Krytyce” 2022, nr 11-12.

Wystąpienia:

Prof. Jerzy Malinowski, Wspomnienie o Marii i Kazimierzu Piechotkach (publ. „Sztuka i Krytyka” 2022, nr 11-12)

Prof. Jeremi Królikowski (Katedra Sztuki Krajobrazu SGGW; Sekcja Krytyki SARP), Pomiędzy rysunkami a tekstem. Kilka uwag na marginesie prac związanych z badaniami nad architekturą i osadnictwem żydowskim na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów, prowadzonych przez Marię i Kazimierza Piechotków (publ. „Sztuka i Krytyka” 2022, nr 11-12)

Agata i Marek Kunicy-Goldfingerowie (redaktorzy publikacji pp. Piechotków), Od bóżnic do Bram Nieba Marii i Kazimierza Piechotków – szkic wstępny, nie architektoniczny (w rozszerzonej formie publ. „Sztuka i Krytyka” 2023, nr 2)

Dr Edyta Barucka (SARP), Kilka słów o przekładach książek Państwa Marii i Kazimierza Piechotków na język angielski (publ. „Sztuka i Krytyka” 2022, nr 11-12)

Dr Eleonora Bergman (PISnŚŚ), Na marginesie “trzeciej i ostatniej” książki Marii i Kazimierza Piechotków (publ. „Sztuka i Krytyka” 2022, nr 11-12)

Krzysztof Z. Cieszkowski (Londyn, PISnŚŚ), Rzec o wskrzeszeniu zgubionej przeszłości.

Seminarium „Rzemiosło artystyczne, sztuka stosowana i design”

Pod kierunkiem dr Karoliny Wolskiej-Pabian

2.03.2022

Dr Anastazja Buttitta (PISnŚŚ), Renesansowa biżuteria Wenecji

12.05.2022

Aleksandra Kasprzak (MNW), Śląskie szkło barokowe. Nowe ujęcie zagadnień artystycznych, technologicznych i konserwatorskich

09.06.2022

Dorota Gutkowska i Stefan Mieleszkiewicz (MNW), Kolekcja mebli Muzeum Narodowego w Warszawie. Historia zbioru, wystawy, publikacje, prowadzone badania

3.11.2022

Dr Karolina Wolska-Pabian (MNW, PISnŚŚ), Ceramika polska w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie

Seminarium „Sztuka nowoczesna”

2.06.2022

Dr Filip Pręgowski (UMK, PISnŚŚ), The Pictures Generation. Sztuka i krytyka w czasach przełomu

15.12.2022

Prof. Lubow Żwanko (Państwowy Uniwersytet Biotechnologiczny w Charkowie), Polscy architekci w Charkowie w XIX i na początku XX wieku

Seminarium „Sztuka Azji”

17.12.2022 (w Muzeum Azji i Pacyfiku)

Dr Magdalena Ginter-Frołow (MAiP, PISnŚŚ), Wizerunek kobiety w malarstwie perskim

PUBLIKACJE

ISSN 2299-811X

Savita Kumari
*Sihr ul Bayan: Awadh Poetry in Delhi
Painting (An imperial later Mughal
manuscript from the National Museum,
New Delhi)*

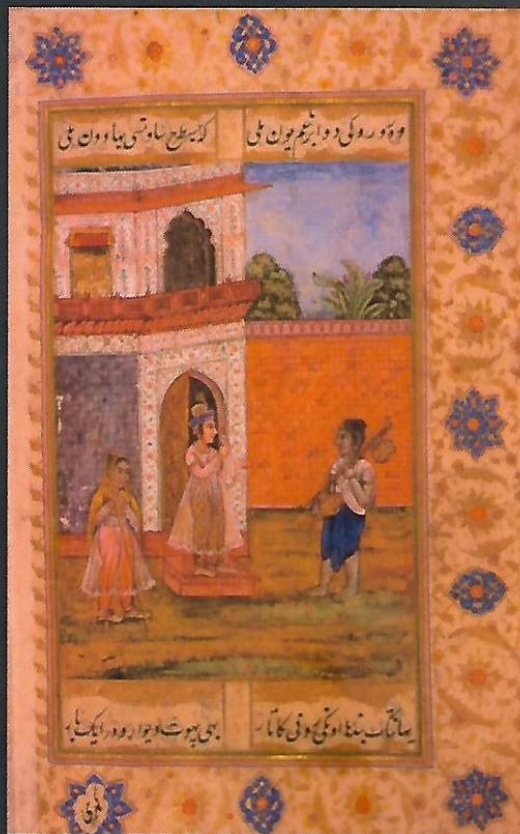
Patrick Felix Krüger
*Imaging the Divine. The Depiction of Gods
and Deified Beings in Illustrations
of Kalpasūtra Manuscripts from Western
India*

Nikita Rathore
*Representation and Significance of Animals
and Birds in Temple Art:
A Case Study of Paramara Temples*

Art of the Orient

2022, Vol. 11

SOUTH ASIAN ART

wydawnictwo
adam marszałek

ART OF THE ORIENT

Vol. 11: South Asian Art, ed. BOGNA ŁAKOMSKA, DOROTA KAMIŃSKA-JONES, WERONIKA LISZEWSKA

Contents: AGNIESZKA STASZCZYK, *The Abhaya Gesture in Indian Art. Visual Means to Invoke Divine Protection*; DOROTA KAMIŃSKA-JONES, *The importance of the body in Indian culture and*

selected issues regarding its manifestation in art; PATRICK FELIX KRÜGER, *Imagine the Divine. The Depiction of Gods and Deified Beings in Illustration of Kalpasūtra Manuscripts from Western India*; SAVITA KUMARI, *Sihra ul Bayan: Avadh Poetry in Delhi Painting (An imperial later Mughal manuscript from the National Museum, New Delhi)*; ULF JÄGER, *Swords and Daggers on the Wallpaintings in Kucha in the 1st and 2nd Indo-Iranian style and its Significance for Dating*; NIKITA RATHORE, *Representation and Significance of Animals and Birds in Temple Art: A Case Study of Paramara Temples*; ROSHINI ROY FESTUS, *Glimpses into the history, design and construction of St. Andrew's Kirk, Madras*; MAGDALENA GUZIEJKO, *Revising the tiger. The case of the instrument of Tipu Sultan in the Victoria and Albert Museum and the discussion on contested heritage*; ZUZANNA ROZWADOWSKA, *Between mind and soul – pustaha manuscripts in Batak society. Concerning the collection of Batak manuscripts – part I*; ANNA DZIERŻYC-HORNIK, *Nomad and shaman, flags and torremonto. Arahmaiani Feisal's artistic practise from the perspective of Joseph Beuys' social sculpture* “.

Polish Institute of World Art Studies & Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2022 ISSN 2299-811-X (200 s.)

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA
INSTITUTO POLACO DE INVESTIGACIÓN DEL ARTE MUNDIAL

SZTUKA AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

ARTE DE AMÉRICA LATINA

HISTORIA, CHRONOLOGIA I SZTUKA

HISTORIA, CRONOLOGÍA Y ARTE

2022, NR 12

ARTE DE AMÉRICA LATINA / SZTUKA AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

Nr 12: ed. EWA KUBIAK, KATARZYNA SZOBLIK

Contenido: EWA KUBIAK, KATARZYNA SZOBLIK, Prefacio; DONATO AMADO GONZALEZ, La casa del Alabado Santísimo Sacramento; MILENA MANOTUPA GOMEZ, Tras las evidencias de la transformación morfológica en San Blas: el Beaterio del Carmen y sus aportes; EWA KUBIAK, El

Beaterio de Nuestra Señora del Carmen a la luz de un documento inédito de 1772 y de la arquitectura actual del recogimiento; EWA KUBIAK, MARIA MAŻEWSKA, GUADALUPE ROMERO SÁNCHEZ, La imagen de Nuestra Señora del Rosario en Urubamba (Perú). Historia y culto; VICTORIA JIMENEZ, Soporte tela, pigmentos y moldura como manifestaciones de identidad cultural. Un estudio desde el cuadro San Francisco niño reparte el pan a los pobres (Cusco - Chile, ca. 1684); EMMA PATRICIA VICTORIA, Distinción, elegancia y luto en la moda virreinal: el uso de la indumentaria negra; MARÍA ELEONORA HEBISZ, Retablos escogidos de Teodor Ramírez Peña: comentario de hechos históricos. Reflexiones; EDYTA ANDZEL O'SHANAHAN, La risa de Eva: mito, historia y la subjetividad femenina en la novela "El libro de Eva" de Carmen Boullosa.

Instituto Polaco de Investigación del Arte Mundial & Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2022
ISSN 2299-260X

THE ARTISTIC TRADITIONS OF NON-EUROPEAN CULTURES

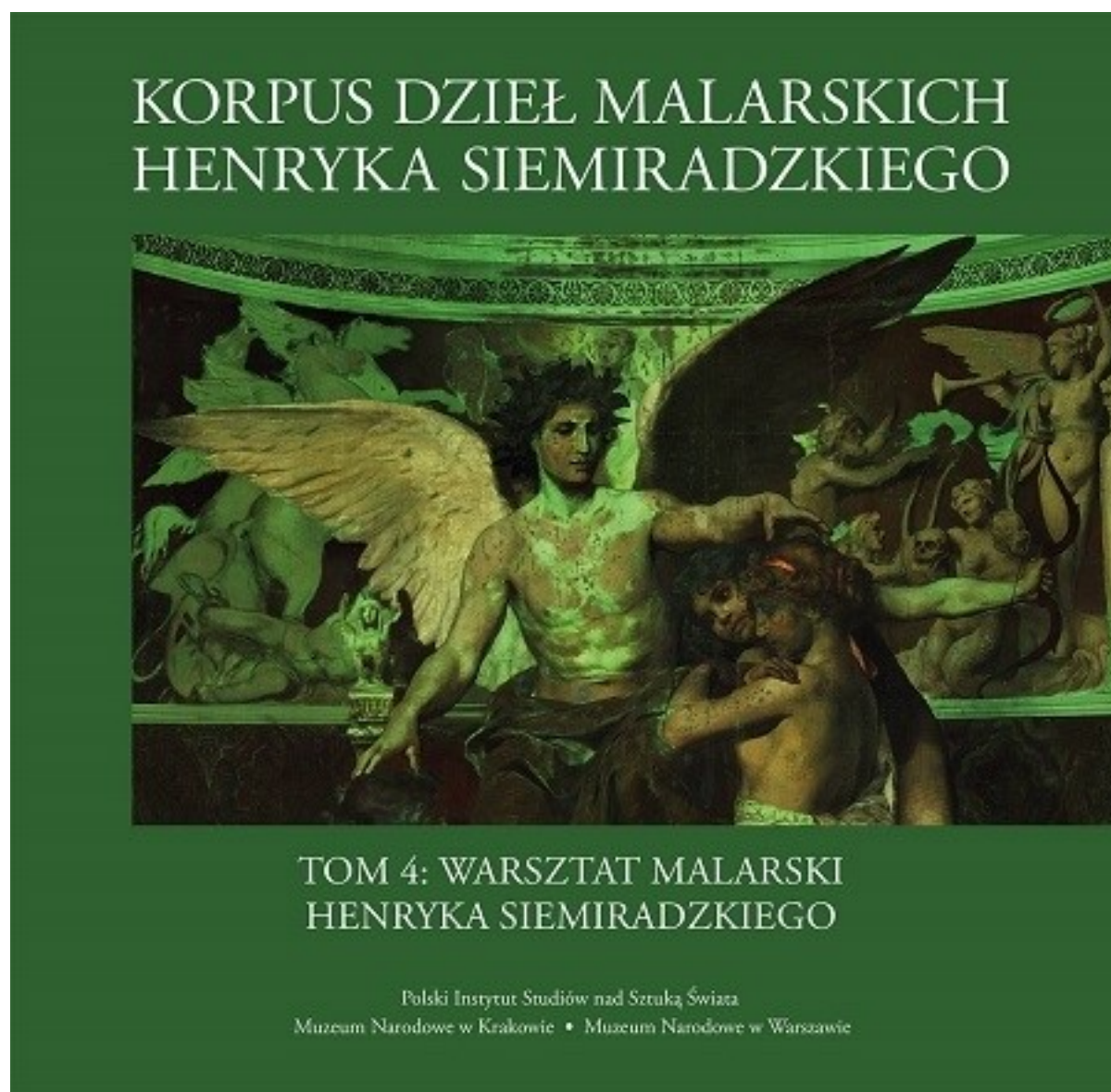
Vol. 9/10: The Homelessness of The Artists, ed. MAGDALENA DURDA-DMITRUK

Contents: MAGDALENA DURDA-DMITRUK, Introduction; YUKO NAKAMA, Miyanaga Aiko and the Flow of Water: From her Artworks of 'Homelessness'; AKIKO KASUYA, The Eternal Traveler

Tomohiro Higashikage; ANNA KATARZYNA MALESZKO, Darkness and Radiance, or on the benefits of suffering in an Artist's Solitary Wandering; MAGDALENA FURMANIK-KOWALSKA, Living out of a Suitcase. The Symbols of Travel in Far East Asian Art; AGNIESZKA ROŻNOWSKA-JASIEWICZ, Modern-day Nomads; DOROTA SEWERYN-PUCHALSKA, Koji Kamoji. From Homelessness to Settling into Oneself; MAGDALENA DURDA-DMITRUK, Takesade Matsutani - In Search of Own Identity; RADOSŁAW PREDYGIER, Alienation and exile of Contemporary artist. My paths.

Polish Institute of World Art Studies & Tako Publishing House, Warszawa – Toruń 2021/2022

ISSN 2450-5692

KORPUS DZIEŁ MALARSKICH HENRYKA SIEMIRADZKIEGO

Pod redakcją JERZEGO MALINOWSKIEGO

Tom 4

Pod redakcją DOMINIKI SARKOWICZ; redaktor GRAŻYNA RAJ

Spis treści:

JERZY MALINOWSKI, Przedmowa

DOMINIKA SARKOWICZ, Wstęp

Część pierwsza: Warsztat malarski, opr. DOMINIKA SARKOWICZ, MARZENA SIEKLUCKA, KSENIA ZDZIESZYŃSKA-DEMOLIN

Część druga: Katalog analizowanych dzieł. Głosy technologiczne, DOMINIKA SARKOWICZ, MARZENA SIEKLUCKA, KSENIA ZDZIESZYŃSKA-DEMOLIN, DOROTA PLIŚ, MAGDALENA BORKOWSKA

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Muzeum Narodowe w Krakowie & Wydawnictwo Tako,

Warszawa-Kraków-Toruń 2022 ISSN 2719-7212 ISBN 978-83-66758-02-5 (s. 830)

Projekt finansowany w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki” w latach 2015-2020 (moduł „Tradycja Ia”, umowa nr 0504/NPRH4/H1a/83/2015).

Redakcję i druk Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach zadania „Działania związane z opracowaniem redakcyjnym i drukiem tomu 4 «Korpusu dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego»”.

PAMIĘTNIK SZTUK PIĘKNYCH

FINE ARTS DIARY

ANTYK W POLSKIEJ SZTUCE I KULTURZE ARTYSTYCZNEJ
XX I POCZĄTKU XXI WIEKU

ANTIQUITY IN POLISH ART AND ARTISTIC CULTURE
IN THE 20TH AND THE BEGINNING OF THE 21ST CENTURIES

Nowa seria/New series

Nr/No. **17** 2022

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA
POLISH INSTITUTE OF WORLD ART STUDIES

WYDAWNICTWO TAKO
TAKO PUBLISHING HOUSE

PAMIĘTNIK SZTUK PIĘKNYCH / FINE ARTS DIARY

Nr 17: Antyk w polskiej sztuce i kulturze artystycznej XX i początku XXI wieku, pod red. JERZEGO MALINOWSKIEGO i GRAŻYNY RAJ

Spis treści: JERZY MALINOWSKI, Antyk w polskiej sztuce i kulturze artystycznej w XX i na początku XXI wieku / Antiquity in Polish art and artistic culture in the 20th and the beginning of the 21st

century;

KRZYSZTOF STEFAŃSKI, Motywy antyczne w architekturze polskiej początku XX wieku / Classicising motifs in Polish architecture at the beginning of the 20th century: currents and variants; FILIP CHMIELEWSKI, Motywy antyczne niedostrzegane... „Antykizujące” godła międzywojennych krakowskich kamienic a „klasyczne” motywy w polskim malarstwie i grafice lat 20. i 30. XX wieku / Unnoticed ancient motifs?: “antiquitising” emblems on interwar town houses in Kraków and “classical” motifs in Polish paintings and graphics of the 1920s and 1930s; EWA ZIEMBIŃSKA, W poszukiwaniu porządku. Idea nowego klasycyzmu a polscy rzeźbiarze w Paryżu / In pursuit of order: the idea of the new classicism of Aristide Maillol and Polish sculptors; ŁUKASZ ŻUCHOWSKI, Antyk Dunikowskiego? Problematyka wpływu tradycji antycznej w kontekście „Autoportretu. Idę ku Słońcu” (1917/1920) / The Antiquity of Dunikowski: the problem of the influence of traditional Antiquity in the context of *Self-Portrait: I Am Walking Towards the Sun* (1917/1920); MAŁGORZATA GERON, Antyk i nowy klasycyzm w twórczości Tymona Niesiołowskiego / Antique inspirations and new classicism in the works of Tymon Niesiołowski; PIOTR CHABIERA, Konkurs na pomnik Księcia Witolda w Wilnie. Niezrealizowany projekt Ludomira Sleńdzińskiego w duchu nowego klasycyzmu / The competition for a monument to Prince Witold / Vytautas in Wilno / Vilnius: Ludomir Sleńdzinski's unrealized project in the spirit of new classicism; KATARZYNA BOGACKA, Włoskie pierścienie biskupie z XX i XXI wieku w kulturze artystycznej Polski / Nineteenth- and twentieth-century Italian bishops' rings in the artistic culture of Poland; ELEONORA JEDLIŃSKA, „Odys jestem, wracam spod Troi ...” - Tadeusz Kantor i jego recepcja „Odysei” / “Odysseus I am, returning from Troy...” : Tadeusz Kantor and his perception of the ‘Odyssey’; JERZY UŚCINOWICZ, Pomędzy Grecją a Rzymem - idee antyczne współcześnie transponowane. Nowe teatry w Gardzienicach / From Greece to Rome: ideas of Antiquity in a new version of an ancient tradition: the “Gardzienice” Theatre; PRZEMYSŁAW KANIECKI, Tron Hadesa we „Wniebowstąpieniu” Tadeusza Konwickiego / Hades' throne in the novel “Wniebowstąpienie” (Ascension) by Tadeusz Konwicki; GRZEGORZ FIRST, Antyk w polskim filmie fabularnym. Od literatury i archeologii do obrazu / Antiquity in Polish films: between literature, archaeology and art; PAULINA ADAMCZYK, Terytoria antyku. Paradoks powozu Platona? / Ancient territories: the paradox of Plato's chariot?; AGNIESZKA JANKOWSKA-MARZEC, Wobec antyku: malarstwo Kingi Nowak / With the art of Antiquity in mind: the paintings of Kinga Nowak; JAN W. SIENKIEWICZ, Antyk i pop-art. Twórczość rzeźbiarska Michała Jackowskiego / Antiquity and Pop Art: the sculptural work of Michał Jackowski; AGNIESZKA GRALIŃSKA-TOBOREK, (Post)klasycyzm Igora Mitoraja / The Post-Classicism of Igor Mitoraj; DOROTA GORZELANY-NOWAK, Mitoraj: od mitu do... Oświęcimia /

Mitoraj: from myth to... Oświęcim; TERESA GRZYBKOWSKA, Meduza godłem Igora Mitoraja / Medusa as the emblem of Igor Mitoraj.

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2022

ISBN 978-83-66758-20-9 ISSN 1730-0215

Johann Heinrich Müntz

*Podróże malownicze
przez Polskę
1780–1784*

Picturesque travels through Poland 1780–1784
Живописные путешествия по Польше 1780–1784

opracowanie | editing | обработка

Elżbieta Budzińska

Johann Heinrich Müntz, Podróże malownicze przez Polskę 1780-1784 / Picturesque travels through Poland 1780-1784 / Живописные путешествия по Польше 1780-1784, opracowanie ELŻBIETA BUDZIŃSKA, redakcja naukowa JERZY MALINOWSKI

Spis treści: Od wydawcy / From the Publisher / От издателя (Dorota Janiszewska-Jakubiak)

JERZY MALINOWSKI, Widoki architektoniczne i sceny rodzajowej w środowisku artystycznym

Warszawy czasów króla Stanisława Augusta Poniatowskiego. / Architectural Views and Genre Scenes in the Artistic Circles of Warsaw during the Reign of King Stanisław August / Архитектурные виды и жанровые сцены в варшавском художественном кругу времён короля Станислава Августа

ELŻBIETA BUDZIŃSKA, Wstęp, Uwagi redakcyjne, Podróże malownicze przez Polskę itd., Katalog rysunków, Bibliografia, Podziękowania / Introduction; Editorial observations; Picturesque travels through Poland etc.; Catalogue of drawings; Bibliography; Acknowledgements /Вступление; От редакции; Список сокращений; Живописные путешествия по Польше; Каталог рисунков; Библиография; Благодарность

Przekład z oryginału francuskiego na język polski: Piotr Herbich i Henryka Martyniak. Redakcja Grażyna Raj. Przekład na język angielski Krzysztof Z. Cieszkowski. Przekład na język rosyjski Natalia Mizerniuk-Rotkiewicz, Agnieszka Pospiszil. Indeksy Anna Brus i Natalia Mizerniuk-Rotkiewicz. Opracowanie graficzne i skład tomu Tomasz Klejna.

Aneksy 1-3 – Faksymile tekstów.

Seria Instytutu POLONIKA „Studia i Materiały” (redaktor Karol Guttmejer)

Narodowy Instytut Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA & Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata, Warszawa 2022 (ss. 838)

ISBN 978-83-661172-58-6 ISBN 978-83-66758-14-8

Każdą iskrą rozpaleni... Żydowscy artyści w kręgu Nowej Sztuki. Idee – postawy – relacje, red. naukowa IRMINA GADOWSKA, KRYSZYNA RADZISZEWSKA, AGNIESZKA ŚWIĘTOSŁAWSKA

Spis treści: MAŁGORZATA GERON, JERZY MALINOWSKI, Badania nad ekspresjonizmem polskim: Formiści – Bunt – Jung Idysz. Historia – perspektywy – najnowsze publikacje / On research on the genesis of expressionism in Poland: Formiści – Bunt – Yung Yidish. History – perspectives – the latest publications; TAMARA SZTYMA, „Nowa sztuka żydowska” jako wyraz nowych postaw ideologicznych i przemian tożsamości polskich Żydów w pierwszych dekadach XX wieku / „New Jewish Art” as an expression of new ideological attitudes and changes in the identity of Polish Jews in the first decades

of the 20th century; TERESA ŚMIECHOWSKA, Obrazy z Jidyszlandu. Fotografia jako medium tworzenia mitu narodu / Pictures from Yiddishland. Photography as a medium for creating a nation's myth; AGNIESZKA SALAMON-RADECKA, Okoliczności pobytu Giny i Marka Szwarca w Wielkopolsce w latach 1919-1920 w świetle zachowanej dokumentacji źródłowej – ludzie, miejsca, wydarzenia / The circumstances of Gina and Marek Szwarz's stay in Wielkopolska in 1919-1920 in extant documents – people, places, events; LIDIA GŁUCHOWSKA, Bunt and Yung Yidish. Between Poznań, Łódź and Berlin. Contacts, conceptions, artistic events; DARIUSZ DEKERT, Między Jidyszlandem a Palestyną. Twórczość jidyszowa i hebrajska Icchaka Kacenelsona / Between Yiddishland and Palestine. Yiddish and Hebrew works by Icchak Kacenelson; RENATA PIĄTKOWSKA, Sztuka narodowa czy sztuka narodu? Wystawa artystów z kręgu awangardy w Żydowskim Towarzystwie Krzewienia Sztuk Pięknych w Warszawie / National art or the art. of the nation? Exhibitions of avant-garde artists at the Jewish Society for the Encouragement of Fine Arts; IRMINA GADOWSKA, AGNIESZKA ŚWIĘTOSŁAWSKA, At the start of the rebirth of art in Łódź? The START artists' oeuvre in relation to modern art; WILLIAM GILCHER, Izrael Lejzerowicz, artist and poet; JOANNA PODOLSKA, W Araracie i Idisze Bande. Przyczynek do biografii Dawida Bajgelmana / In Ararat and the Idishe Bande. Contribution to the biography of David Bajgelman; KRZYSZTOF STEFAŃSKI, The contribution of Jewish architects to the development of modernist housing in 1930s Łódź; KAROL JÓŹWIAK, Stefan Themerson – artysta z Polski czyli znikąd / Stefan Themerson – an artists from Poland, that is out of Nowhere; ADAM SITAREK, Żydowscy artyści i Zagłada. Getto w twórczości Izraela Lejzerowicza i Sary Majerowicz / Jewish artists and the Holocaust. The ghetto in the works of Izrael Lejzerowicz and Sara Majerowicz; ELEONORA JEDLIŃSKA, Grupa Jung Idysz i tradycja ekspresjonizmu – malarstwo szkoły bostońskiej / Jung Idysz Group and expressionist tradition – American figurative art painting in the 20th century.

Ekspresje wolności. Bunt i Jung Idysz – wystawa, której nie było. Muzeum Miasta Łodzi, 12.06 – 29.09.2019; Katalog obiektów prezentowanych na wystawie, oprac. Irmina Gadowska, Teresa Śmiechowska, Agnieszka Świętosławska.

Uniwersytet Łódzki – Instytut Filologii Germańskiej, Zakład Niemcoznawstwa & Instytut Historii Sztuki, Muzeum Miasta Łodzi, Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2022; ISBN 978-83-8220-835-1; e-ISBN 978-83-8220-836-8 (320 ss.) Seria: Judaica Łódzkie

SERIES BYZANTINA

Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art

VOLUME XX

Ostrava – Warsaw 2022

SERIES BYZANTINA. STUDIES ON BYZANTINE AND POST-BYZANTINE ART

Vol. XX: WALDEMAR DELUGA (ed.)

Contents: WALDEMAR DELUGA, Introduction; TIMUR BOBROVSKY, Sophia of Kyiv National Reserve, History of the Sacristy of St. Sophia Cathedral in Kyiv; YURII KORENIUK, St. Michael's

Golden-domed Monastery in Kyiv and the History of its Art Heritage; OKSANA LASTOVSKA, The Golden Gate in Kyiv; OLENA SERHIY, The High Altar in the Cathedral of the Dormition, Kyiv-Pechersk Lavra; CLAIRE BRISBY, More on the High Altar, Cathedral of the Dormition, Pechersk Lavra, Kyiv; ALINA KONDRATIUK, Church of the Savior in Berestove in Kyiv; MARIIA HELYTOVYCH, Ukrainian Iconostasis of the 16th Century. An attempt of Reconstruction; MARTA FEDAK, Creativity of the Master of the Icon "Passions of the Christ" in 1593 from Velyke.

University of Ostrava, Polish Institute of World Art Studies, Cardinal Stefan Wyszyński University, Ostrava – Warsaw 2022 ISSN 1733-5787

STUDIA Z ARCHITEKTURY NOWOCZESNEJ / STUDIES ON MODERN ARCHITECTURE

T. 10 – Budynki kultury – teatry, opery, filharmonie / Buildings for artistic activities – theatres, opera houses and concert halls, red. JOANNA KUCHARZEWSKA

Spis treści: JOANNA KUCHARZEWSKA, Budynki kultury – teatry, opery, filharmonie. Wprowadzenie /

Buildings for artistic activities – theatres, opera houses and concert halls: an introduction;

MARTYNA GROTH, Teatr w drodze – na lądzie i na wodzie/ Theatre on the move – on land and on water; JERZY UŚCINOWICZ, Nowe teatry „Gardzienic”. Eksperymenty tradycyjnych idei w odwiecznym pielgrzymowaniu form / The new theatres of Gardzienice: experiments with traditional ideas in the eternal pilgrimage of forms; KRZYSZTOF BIZIO, Inspiracje motywami lokalnymi w architekturze obiektów kultury początków XXI w. jako element budowy tożsamości lokalnej / The inspiration of local motifs in the architecture of buildings for artistic activities in the early 21st century as an element of the creation of local identity; LIDIA GERC, Metropolitan Opera w Nowym Jorku i jej polski projektant [Tadeusz Łęski]/ The Metropolitan Opera House in New York and its Polish designer [Tadeusz Łęski]; IRMA KOZINA, Akustyczna przestrzeń dla muzyki. Unikatowe efekty współpracy studia architektonicznego Tomasza Koniora z zespołem Nagata Acoustics / Acoustic space for music: the unique effects of the cooperation between the architectural studio of Tomasz Konior and the Nagata Acoustics team; PIOTR OBRACAJ, Relacje elementów funkcji w przestrzeni zmiennej. Sala mobilna Politechniki Bydgoskiej / The relation of functional elements in flexible spaces: the variable hall in the Bydgoszcz University of Technology.

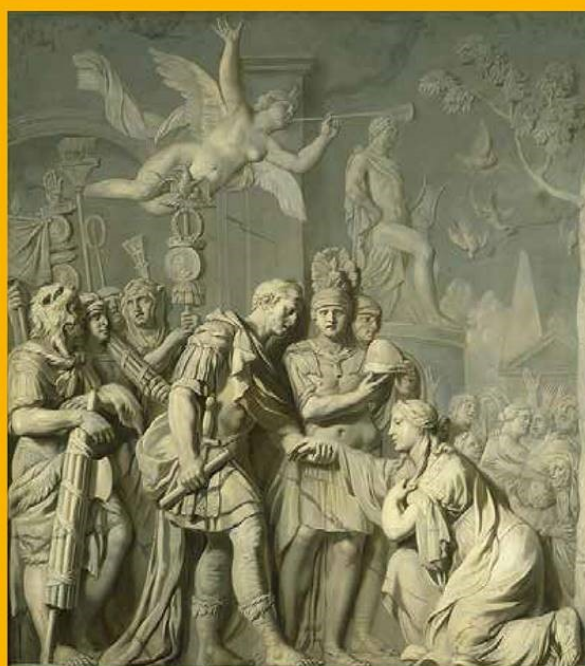
Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2022, ISBN 978-83-66758-19-3 ISSN 2084-07113 (154 s.)

Sztuka Europy Wschodniej • The Art of Eastern Europe •

TOM X

**Antyk w polskiej sztuce
i kulturze artystycznej
końca XVIII
i w XIX wieku**

**Antiquity in Polish art
and artistic culture of
the end of the 18th
and the 19th centuries**

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata
Polish Institute of World Art Studies

SZTUKA EUROPY WSCHODNIEJ / THE ART OF EASTERN EUROPE

T. 10: Antyk w polskiej sztuce i kulturze artystycznej końca XVIII i w XIX wieku / Antiquity in Polish art and artistic cultures of the end of the 18th and the 19th centuries, pod redakcją JERZEGO

Spis treści: JERZY MALINOWSKI, Antyk w polskiej sztuce i kulturze artystycznej końca XVIII – początku XXI wieku / Antiquity in Polish art and artistic culture from the end of the 18th to the beginning of the 21st century; MAŁGORZATA BIŁOZÓR-SALWA, Między dokumentacją a kreacją. Franciszek Smuglewicz i jego inspiracje starożytnością / Between documentation and artistic creation: Antiquity as inspiration for Franciszek Smuglewicz; ALEKSANDRA KRYPCZYK-DE BARRA, Ofiara westalki. O pewnej konwencji obrazowania kobiet w europejskim malarstwie XVIII wieku na podstawie *Portretu Heleny z Massalskich Potockiej* Franciszka Smuglewicza / The Sacrifice of a Vestal Virgin: a trend in 18th-century European female portraiture based on Franciszek Smuglewicz's *Portrait of Helena Potocka née Massalska*; EMILIAN PRAŁAT, Smuglewiczowie w Śmiełowie / The Smuglewicz family in Śmiełów; ALEKSANDRA BERNATOWICZ, Antyk – wybór elit. Malarstwo dekoracyjne epoki stanisławowskiej: Vincenzo Brenna i inni / Antiquity – the choice of elites: decorative painting in the era of King Stanislaus Augustus: Vincenzo Brenna and others; MARZENA KRÓLIKOWSKA-DZIUBECKA, Antyk w rysunkach artystów polskich na przełomie XVIII i XIX wieku / Antiquity in drawings by Polish artists at the turn of the 18th and 19th centuries; RYSZARD MACZYŃSKI, Podążanie do źródeł: warszawska rezydencja all'antica księcia Stanisława Poniatowskiego / A striving towards the sources: the all'antica Warsaw residence of Prince Stanisław Poniatowski; TOMASZ DZIUBECKI, Eklektyzm w architekturze: narodziny zjawiska / Eclecticism in architecture: the birth of the phenomenon; WIOLETTA BRZEZIŃSKA-MARJANOWSKA, Klasycyzm na Wołyniu jako wyraz zamiłowania do sztuki antycznej na przykładzie wybranej architektury pałacowej z początku XIX wieku / Neoclassicism in Volhynia as an expression of a passion for the art of Antiquity, on the basis of selected examples of palace architecture from early 19th century; EMILIA ZIÓŁKOWSKA-GANC, Antyczne inspiracje w architekturze Warszawy epoki historyzmu / The inspiration of Antiquity in the architecture of Warsaw during the era of historicism / PIOTR CZERKWIŃSKI, Inspiracje Egiptem w architekturze polskiej XIX i XX wieku / The inspiration of Egypt in Polish architecture of the 19th and 20th centuries; JURIJ BIRIULOW, Dwie epoki inspiracji: motywy antyczne w sztuce lwowskiej z lat 1800-1840 i 1900-1939 / Two eras of inspiration: antique motifs in the art of Lwów/Lviv art in the years 1800–1840 and 1900–1939; LIDIA GERC, Motywy antyczne w sztuce Artura Grottgera / Antique motifs in the art of Artur Grottger; IWONA DOROTA, Antyczny pejzaż Italii w epistolografii Zygmunta Krasińskiego / The antique landscape of Italy in the epistolography of Zygmunt Krasiński; AGNIESZKA BENDER, Baldassarre Odescalchi o antyku / Baldassare Odescalchi on the Antique; DOMINIK ZIARKOWSKI, Antyk i wzorce klasyczne w historiografii artystycznej Józefa Łepkowskiego / Antique and classical models in the art historiography of Józef Łepkowski; MARIOLA KAZIMIERCZAK, Arcydzieła sztuki antycznej z kolekcji Michała Tyszkiewicza / Masterpieces of ancient art from the collection of Michał Tyszkiewicz; PAULINE WALKIEWICZ, Starożytne greckie figurki z terakoty – od paryskiego rynku sztuki do polskich kolekcjonerów: źródło inspiracji? / Ancient Greek terracotta figurines – from the Parisian art market to the Polish collectors: a source of inspiration?; MICHAŁ HAAKE, Antyk i orientalizacja Żydów w *Jawnogrzesznicy* Henryka Siemiradzkiego / Antiquity and the Orientalisation of Jews in *The Woman Taken in Adultery* [The Harlot] by Henryk Siemiradzki; GRZEGORZ FIRST, Między Egiptem a Rzymem. Kleopatra i inne wątki egipskie i wschodnie w malarstwie polskim / Between Egypt and Rome: Cleopatra and other Egyptian and Eastern themes in Polish painting; DOROTA GORZELANY-NOWAK, Style pompejańskie – dekoracje malarskie ścian w obrazach Stefana Bakałowicza / Reconstruction of the Antique: painted wall decorations in the paintings of Stefan Bakałowicz; AGATA KUBALA, JAKUB ZARZYCKI, Obrazy, wizerunki i dyskursy. Recepcja antyku w polskiej prasie ilustrowanej w latach 1859-1914 – projekt badań / Images, depictions, discourses: the reception of Antiquity in the Polish illustrated press in the years 1859–1914: a research project; EWA SKOTNICZNA, ADAM KORCZYŃSKI, Zabytki starożytnego Rzymu na fotografiach ze zbioru Karola Lanckorońskiego jako przejaw kultury artystycznej przełomu XIX i XX wieku / Monuments of Ancient Rome in photographs from the collection of Karol Lanckoroński as an expression of artistic

culture at the turn of the 19th and 20th centuries.

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata & Wydawnictwo Tako, Warszawa-Toruń 2022

ISSN 2353-5709 ISBN 978-83-66758-15-5

Konferencja sfinansowana w programie DOSKONAŁA NAUKA - WSPARCIE KONFERENCJI NAUKOWYCH Program Ministerstwa Edukacji i Nauki. Umowa nr DNK/SN/549725/2022

Publikacja dofinansowana w programie CZASOPISMA ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Umowa nr 01685/20/FPK/IK

SZTUKA I KRYTYKA

ART AND CRITICISM

POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA
POLISH INSTITUTE OF WORLD ART STUDIES

nr 1 (112) styczeń

2022

**SZTUKA I KRYTYKA / ART AND CRITICISM. KOMUNIKAT ZARZĄDU POLSKIEGO
INSTYTUTU STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA**

Red. Jerzy Malinowski, Grażyna Raj i Marcin Teodorczyk

Polski Instytut Studiów na Sztuką Świata, Warszawa 2022 ISSN 2544-9281

Spis zawartości rocznika:

SZTUKA I KRYTYKA 2022 NR 1 (112)

Informacje: Zebranie; **Recenzja:** NATALIA BARBARSKA, Sto lat surrealizmu w literaturze – wystawa w Paryżu; **Artykuły:** ORIANA BAŚCIK, W siłach obsesji – rozważania nad twórczością; MARIANNA LIS, Wędrowniki Panjiego; Nowe książki.

SZTUKA I KRYTYKA 2022 nr 2 (113)

Informacje: Seminarium; **Artykuły:** WERONIKA LISZEWSKA, JACEK TOMASZEWSKI, DOMINIKA SARKOWICZ, *Konserwacja i ochrona dziedzictwa w działalności Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata*; KATARZYNA MALINOWSKA, *Kolory podróży. Wokół życia i twórczości Aleksandra Szturmana (1869-1944)*; IZABELA SUCHOCKA, *Petersburskie studia Ludomira Sleńdzińskiego 1909-1916*; **Nowe książki.**

SZTUKA I KRYTYKA 2022 nr 3 (114)

Informacje: Antyk w polskiej sztuce i kulturze artystycznej XIX i XX wieku. Od Franciszka Smuglewicza do Igora Mitoraja – konferencja w Warszawie; III Kongres Towarzystw Naukowych. Społeczny wymiar działalności towarzystw naukowych – w Gdańsku; ALEKSANDRA GÖRLICH, *A century of connections: historical ties between the Baltic and East Asia regions* – sprawozdanie z konferencji w Kownie; **Artykuły:** BEATA BIEDROŃSKA-SŁOTA, Gust artystyczny czasów króla Jana III Sobieskiego; KEVIN BARCZAK, Architektura Teatru Muzycznego w Gdyni; **Nowe książki.**

SZTUKA I KRYTYKA 2022, nr 4 (115)

Informacje: Zaproszenia na wystawy i konferencje; WALDEMAR DELUGA, JERZY MALINOWSKI, *Badania nad sztuką ukraińską i polsko-ukraińskimi związkami artystycznymi*; Z profilu Stacji Naukowej PAN w Rzymie – O działalności PISnŚS; **Artykuły:** FILIP CHMIELEWSKI, *Album Oeuvre de Flaxman... Rzymskie ilustracje Johna Flaxmana do „Iliady” i „Odysei” Homera, oraz „Boskiej Komedii” Dantego (1793); ich artystyczne następstwa w XIX stuleciu, w twórczości Goyi, Ingres, Klingera, Wyspiańskiego i innych*; LIDIA GERC, *Vasily Kandinsky: Around the Circle. Wystawa w Muzeum Salomona R. Guggenheima w Nowym Jorku*; KSENIA LEBIEDZIŃSKA, *Wanda Osterwina w oczach wileńskiej krytyki teatralnej i artystycznej.*

SZTUKA I KRYTYKA 2022, nr 5 (116)

Informacje: Seminaria, wystawy, konferencje: TATIANA KARPOVA, Wystawa „Henryk Siemiradzki. Za przykładem bogów” w Galerii Tretiakowskiej; JANINA WILKOSZ, „Lelewel. Rytownik polski”. Wystawa w Muzeum Narodowym w Krakowie; MARTYNA ŁUKASIEWICZ, *Vilhelm Hammershøi. Światło i cisza* (Wystawa w Muzeach Narodowych w Poznaniu i Krakowie); **Artykuł:** MONIKA PAŚ, *Dzieła Charles’a Capellaro w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie (Portrety mieszkańców Nowej Kaledonii, 1875-1876).*

SZTUKA I KRYTYKA 2022, nr 6 (117)

Konferencje i wydarzenia: 4 Konferencja międzynarodowa „Art of the Armenian Diaspora” – program konferencji PISnŚS i Uniwersytetu w Ostrawie; RADOSŁAW PREDYGIER, *Sgraffito w Setouchishi – otwarte muzeum*; **Wystawy:** AGNIESZKA DZIKI, MAGDALENA FURMANIK-KOWALSKA, Wystawa „Elie Nadelman – polski prekursor art déco”; **Artykuł:** ANNA MARTYNOVA, *Minimalizm a utopia rosyjskiej awangardy: Dan Flavin i jego postutopia wobec idei*

Włodzimira Tatlina; **Sprawozdanie za 2021 rok:** Badania i konferencje; Wykaz publikacji.

SZTUKA I KRYTYKA 2022, nr 7-8 (118-119)

Informacje: Pismo Ministerstwa Edukacji i Nauki o przedłużeniu na 3 lata pozycji PISnŚS jako „innego podmiotu prowadzącego głównie działalność naukową w sposób samodzielny i ciągły”; **Wystawy:** MARIA NITKA, Wystawa „*Stille Rebellen. Polnischer Symbolismus um 1900*” w *Kunsthalle w Monachium – szczęśliwa godzina malarstwa polskiego*; ZOFIA POTAKOWSKA, AGNIESZKA KOŁODZIEJCZAK, „*Penye nia pana njia*” – czyli *gdzie jest cel, tam znajdzie się droga* [o wystawach Bindy – malarza z Tanzanii w Łodzi i Szczecinie]; **Artykuły:** VOLHA (OLGA) ANISKO, *Życie kulturalne Grodna w okresie II Rzeczypospolitej*; MARTYNA GROTH, *Nowy świat, nowe potrzeby: Bauhaus*; **Inne:** JADWIGA PSTRUSIŃSKA, *Do Henryka Siemiradzkiego*; Nowa publikacja.

SZTUKA I KRYTYKA 2022, nr 9 (120)

Informacje: Porozumienie o współpracy badawczo-dydaktycznej między PISnŚS a Wydziałem Orientalistycznym Uniwersytetu Warszawskiego; *Antyk w polskiej sztuce i kulturze artystycznej końca XVIII – początku XXI wieku. Od Franciszka Smuglewicza do Igora Mitoraja* – program konferencji w Warszawie; JERZY MALINOWSKI, *Antyk w polskiej sztuce i kulturze artystycznej końca XVIII – początku XXI wieku. Od Franciszka Smuglewicza do Igora Mitoraja* – konferencja; *Pamięci Joanny Woch* – nekrolog; **Artykuły:** ANNA KATARZYNA MALESZKO, *Miniaturowa rzeźba japońska okresu Edo i Meiji*; EWA WIERUCH-JANKOWSKA, *Uczucia przy stole a metalowa zastawa stołowa XIX wieku*; **Nowe publikacje.**

SZTUKA I KRYTYKA 2022, nr 10 (121)

Informacje: Seminarium „Rzemiosło Artystyczne, Sztuka Stosowana, Design” – zaproszenie; Uroczyste spotkanie i seminarium w związku z podpisaniem porozumienia o współpracy z Wydziałem Orientalistycznym UW oraz dziesięcioleciem seminariów w PISnŚS – zaproszenie; Spotkanie poświęcone pamięci Marii i Kazimierza Piechotków – zaproszenie; JERZY MALINOWSKI, Recenzja książki: Юрій Бірюльов / Jurij Biriulow, - *Єврейська архітектурна спадщина Львова. Наукова монографія* / Żydowska architektoniczna spuścizna Lwowa. Monografia naukowa; Polskie badania nad Indonezją – konferencja naukowa – zaproszenie; RADOSŁAW PREDYGIER, *O projekcie „Sgraffito w Setouchishi. Otwarte Muzeum*; **Artykuły:** FILIP CHMIELEWSKI, *Dwie wersje „Bakalarza” Krzysztofa Lubienieckiego. Oryginał czy kopia?*; DARIA RUTKOWSKA-SIUDA, *Wykorzystanie produktów żeliwnych Zakładów Górniczych „Bliżyn” w inwestycjach sakralnych na przełomie XIX i XX wieku w dobrach hr. Broel-Platera*; **Nowe publikacje.**

SZTUKA I KRYTYKA 2022, nr 11-12 (122-123)

Od redakcji

Nowe badania, publikacje i promocje:

- Korpus Dzieł Malarskich Henryka Siemiradzkiego

t. 4, *Warsztat Malarski Henryka Siemiradzkiego*, red. naukową Dominiki Sarkowicz i red. Grażyny Raj;

DOMINIKA SARKOWICZ, *O badaniach nad warsztatem malarskim Henryka Siemiradzkiego*

- **Johann Heinrich Muntz, *Podróże malownicze przez Polskę 1780-1784*** w opr. Elżbiety Budzińskiej, pod red. Grażyny Raj;

- **Maria i Kazimierz Piechotkowie, *Oppidum Judaeorum. Żydzi w przestrzeni miejskiej dawnej Rzeczypospolitej / Oppidum Judaeorum, Jews in the urban space of the former Polish-Lithuanian Commonwealth*, red. Agata Kunicka-Goldfinger, Tomasz Kunicki-Goldfinger - promocja:**

JERZY MALINOWSKI, *Wspomnienie o Marii i Kazimierzu Piechotkach*; JEREMI KRÓLIKOWSKI, *Pomiędzy rysunkami a tekstem. Kilka uwag na marginesie prac związanych z badaniami nad architekturą i osadnictwem żydowskim na ziemiach Rzeczypospolitej Obojga Narodów, prowadzonych przez Marię i Kazimierza Piechotków*; EDYTA BARUCKA, *Kilka słów o przekładach książek Państwa Marii i Kazimierza Piechotków na język angielski*; ELEONORA BERGMAN, *Na marginesie „trzeciej i ostatniej” książki Marii i Kazimierza Piechotków*; KRZYSZTOF Z. CIESZKOWSKI, *Rzecz o wskrzeszeniu zgubionej przeszłości*

- **Żydowska awangarda**

Każdą iskrą rozpaleni... żydowscy artyści w kręgu nowej sztuki. Idee – postawy – relacje, red. naukowa Irmina Gadowska, Krystyna Radziszewska, Agnieszka Świątosławska

Konferencje, spotkania:

- **Spotkanie i seminarium w związku z podpisaniem porozumienia o współpracy z Wydziałem Orientalistycznym Uniwersytetu Warszawskiego:**

JERZY MALINOWSKI, *Azja i Afryka w badaniach polskich historyków sztuki*; BOGNA ŁAKOMSKA, *Zderzenia międzykulturowe w twórczości współczesnych artystów chińskich*; JACEK TOMASZEWSKI, *Obraz „Ukrzyżowanie” w kościele w Agwäzie (Təgray, Etiopia): badania technologiczne i analiza ikonograficzna*; **AGNIESZKA KLUCZEWSKA-WÓJCIK**, *Relacje i transfery kulturowe polsko-japońskie w programach badawczych i publikacjach Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata*

- **Art of communication and communication through art in Asia and Africa** – konferencja Wydziału Orientalistycznego UW i PISnSS:

JERZY MALINOWSKI, *Powitanie*; HANNA RUBINKOWSKA-ANIOŁ, *Konferencja „Art of communication and communication through art in Asia and Africa”*

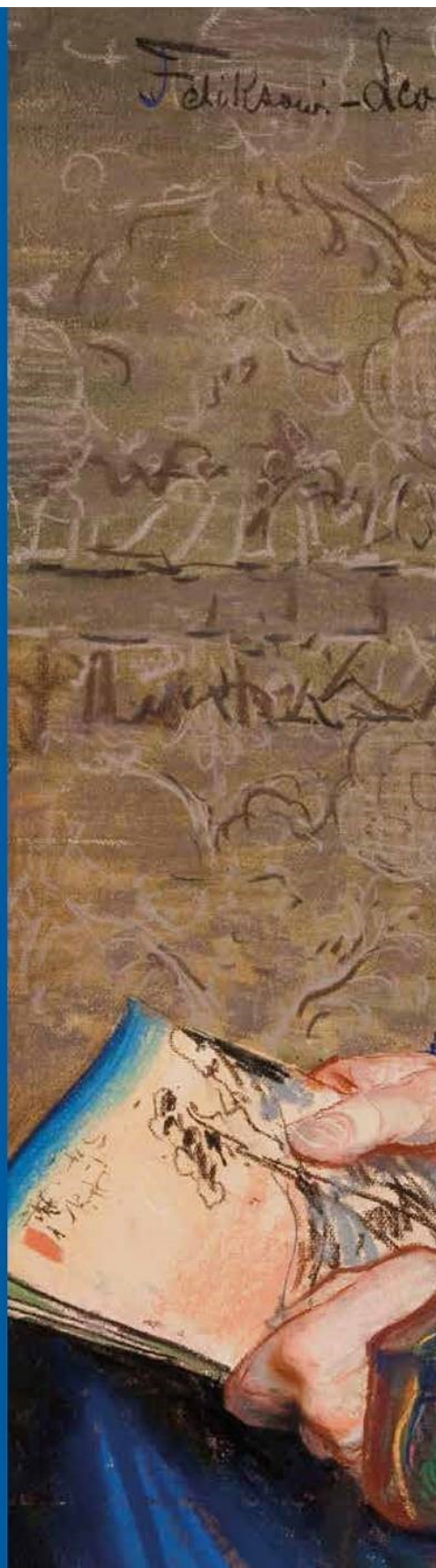
Informacje: Porozumienie o współpracy PISnSS z Instytutem Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, głównie w zakresie sztuki nowoczesnej i współczesnej; **Seminaria i wykłady:** **Lubow Żwanko**, *Polscy architekci w Charkowie w XIX i na początku XX wieku* (15.12.); **Magdalena Ginter-Frołow**, *Wizerunek kobiety w malarstwie perskim – wykład i promocja książki Perskie malarstwo miniaturowe w rękopisach z polskich zbiorów (w serii „Studia i Monografie”)* (17.12.); **Publikacje członków Instytutu: Wydział Sztuk Pięknych na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie (1919-1939/45).** *Dydaktyka, twórczość i tradycja artystyczna / The Faculty of Fine Arts of the Stefan Batory University in Wilno (1919 – 1939/45). Education, creativity and artistic tradition*, pod. red. Małgorzaty Geron; przekład Krzysztof Z. Cieszkowski, Wydawnictwo Naukowe UMK, Toruń 2022.

World Art Studies 22 (2022)

**DES
COLLECTIONS
AUX MUSÉES**
COLLECTIONNEURS ET
PASSEURS CULTURELS AU
TEMPS DE FELIKS JASIEŃSKI

**FROM
COLLECTIONS
TO MUSEUMS**
COLLECTORS AND CULTURAL
MEDIATORS IN THE TIME
OF FELIKS JASIEŃSKI

Sous la direction de / Edited by
Ewa Bobrowska & Agnieszka Kluczevska-Wójcik

**WORLD ART STUDIES. CONFERENCES AND STUDIES OF THE POLISH INSTITUTE OF
WORLD ART STUDIES**

Vol. 22: Des collections aux musées. Collectionneurs et passeurs culturels au temps de Feliks Jasiński (1861-1929) / From Collections to Museums: Collectors and Cultural Mediators in the Time

of Feliks Jasieński (1861-1929). Sous la direction de / Edited by AGNIESZKA KLUCZEWSKA-WÓJCIK & EWA BOBROWSKA

Table des matières / Table of Contents: JERZY MALINOWSKI, Avant-propos / Foreword; **I. Relations - connexions - réseaux / Relationships - Connections - Networks:** ARNAUD BERTINET, Krzysztof Pomian, *Le musée, une histoire mondiale*; JULIE VERLAINE, Les sociétés d'amis des musées autour de 1900, de Paris à Cracovie en passant par Berlin. La naissance transnationale d'un mécénat collectif; LÉA SAINT-RAYMOND, The Sociology of Self-Declared Collectors at the Turn of the 19th and 20th Centuries; J. PEDRO LORENTE, House Museums Boosting Cultural Districts in the Belle Époque: the Calle Fortuny Neighbourhood in Madrid and its European Precedents; TOMASZ F. DE ROSSET, Le musée polonais à l'époque de Feliks Jasieński ; **II. Muséalisations des collections privées / Musealisations of Private Collections:** AGNIESZKA KLUCZEWSKA-WÓJCIK, Feliks « Manggha » Jasieński, collectionneur et donateur du Musée national de Cracovie; HANNA RUDYK, Bohdan and Varvara Khanenko and Their "Encyclopedic" Art Collection. Unfolding a Vision of Public Museum in Ukraine on the Turn of 19th-20th Centuries; LUCIE CHOPARD, Du domestique au museal: la collection Grandidier à l'entresol de la Grande Galerie du Musée du Louvre (1895-1915); VITA SUSAK, From Private Collections to the National Institutions: Examples from Lviv; MILENA WOŹNIAK-KOCH, Between Private and Public: Jewish-Polish Art Collecting in Warsaw and its Impact on Museums (1880-1939); **III. Les nouvelles pratiques du collectionnisme / The New Practices of Collecting:** KAMILA KŁUDKIEWICZ, Izabella Czartoryska-Działyńska and the Question of Female Art Collecting at the Turn of the 19th and 20th Centuries; PAULINE PREVOST-MARCILHACY, Léon Gauchez (1825-1907) promoteur de l'art moderne : itinéraire d'un marchand de la collection aux musées ; TOMÁŠ WINTER, African Artefacts and Czech Folk Culture in Prague around 1890; GYÖRGYI FAJCSÁK, The Birth of the Asian Art Museum of Hungary; MARKÉTA HÁNOVÁ, Discovering Japanese Art: Collectors at the Heart of Europe.

Polish Institute of World Art Studies & Académie Polonaise des Sciences Centre Scientifique à Paris & Tako Publishing House

Warsaw-Paris-Toruń 2022 ISSN 2543-4624 ISBN 978-83-66758-16-2

Konferencja sfinansowana w programie DOSKONAŁA NAUKA - WSPARCIE KONFERENCJI NAUKOWYCH Program Ministerstwa Edukacji i Nauki. Umowa nr DNK/SN/515564/2021

Publikacja dofinansowana w programie CZASOPISMA ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. Umowa nr 01687/20/FPK/IK

SERIA BYZANTINA. UKRAINICA

Series Byzantina. Ukrainica to założony 4 marca 2022 roku dział czasopisma „Series Byzantina”, w którym publikowane są krótkie teksty z ilustracjami i bibliografią, aby świat poznał ukraińską kulturę. Redakcja zaprasza wszystkich chętnych do pisania artykułów i tłumaczeń z języka ukraińskiego lub innych języków słowiańskich.

<http://seriesbyzantina.eu/ukrainica/>

Redakcja: **Caroline Boddy, Claire Brisby, Angelika Brzostowska-Pociecha, Bartek Gutowski, Kateryna Horiunova, Alina Kondratiuk, Piotr Kopszak, Sergey Kravtsov, Svitlana Olianina,**

Wydawane przez PISnSŠ, Katedrę dějin uměni a kulturniho dědictví Uniwersytetu w Ostrawie i Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Strona powstaje we współpracy z:

<https://research.kent.ac.uk/emcentraleu/early-modern-history-of-ukraine/>

Teksty w językach angielskim, polskim lub ukraińskim zamieszczone na stronie w 2022 roku:

1. **Alina Kondratiuk**, Cerkiew Zbawiciela w Berestowie w Kijowie, pomnik wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO
2. **Sergey Kravtsov**, Synagoga Chóralna w Charkowie
3. **Alina Kondratiuk**, Sobór Zaśnięcia, Ławra Kijowsko-Pieczerska: narodowe sanktuarium odrodzone na niepodległej Ukrainie
4. **Agnieszka Gronek**, Sobór Przemienienia Pańskiego w Czernihowie
5. **Claire Brisby**, Św. Katarzyna we Lwowie, 1698: transnarodowe tłumaczenie obrazu z Krety i Synaju
6. **Siergiej Krawcow**, Synagoga Brodska w Odessie
7. **Irina Marholina**, Kroniki kościoła św. Cyryla w Kijowie
8. **Iryna Schultz**, Ikona "Narodzenia z drzewem genealogicznym Jezusa Chrystusa"
9. **Serhii Taranenko**, Mury obronne Monasteru Peczerskiego z 12 wieku
10. **Timur Bobrowski**, Historia zakrystii soboru św. Zofii w Kijowie
11. **Ołena Serhij**, Krzyż hieromnicha Ławry Kijowsko-Pieczerskiej Atanazego
12. **Ołena Serhij**, Wysoki ołtarz w soborze Zaśnięcia Pańskiego, Ławra Kijowsko-Pieczerska
13. **Oksana Lastovska**, Złota Brama w Kijowie
14. **Elena Lopukhina**, Ikona św. Antoniego i Teodozjusza z Peczerska
15. **Agnieszka Gronek**, Katedra św. Borysa i Hliba w Czernihowie
16. **Nadiya Nikitenko**, Sobór św. Zofii z początku 11 wieku w Kijowie
17. **Wasilij Uljanowski**, Sobór Włodzimierza w Kijowie. Część 1
18. **Svitlana Olianina**, Barokowy ikonostas soboru św. Mikołaja w Kijowie
19. **Claire Brisby**, Więcej o ołtarzu głównym, Sobór Zaśnięcia Pańskiego, Ławra Peczerska, Kijów
20. **Tamara Rasnaya**, Odsłonięcie zapomnianego obrazu katedry św. Zofii w Kijowie

21. **Iryna Szultz**, Wybitny zabytek ukraińskiego drukarstwa książkowego w czasach hetmana Iwana Mazepy – Ewangelia Ławry z 1707 roku
22. **Alina Kondratiuk**, Cerkiew Bramy Świętej Trójcy (XII-XVIII wiek): Sanktuarium nad Świętą Bramą Monasteru Kijowsko-Pieczerskiego
23. **Fedir Androschuk**, "Skarb Waregów" z Ławry
24. **Alina Varyvoda**, Zbrodniarz z soboru Wniebowzięcia NMP w Ławrze Kijowsko-Pieczerskiej
25. **Agnieszka Gronek**, Katedra Zaśnięcia Matki Bożej w klasztorze Jeleckim w Czernihowie
26. **Ołena Serhij**, Rzeźbiony drewniany krzyż z wizerunkiem św. Eustratiusza z Peczerska
27. **Wasilij Uljanowski**, Sobór św. Włodzimierza w Kijowie. Część 2.
28. **Julia Mysko**, Kolczyki i bransoletki jako atrybuty kobiecego piękna
29. **Irina Marholina**, Malowidła ściennie kościoła św. Cyryla w Kijowie
30. **Tatiana Mykołajko**, Katedra Trójcy Świętej w Czernihowie
31. **Olga Travkina**, Sobór Zaśnięcia Najświętszej Bogurodzicy (klasztor św. Eliasza) w Czernihowie
32. **Mariia Helytovych**, Ukraiński ikonostas XVI wieku. Próba rekonstrukcji
33. **Włodzimierz Nazar**, Mało znany haft z miejsca pochówku Elizeusza Pletenieckiego, archimandryty Ławry Kijowsko-Pieczerskiej (†1624)
34. **Julia Mysko**, Płytki z anielskimi twarzami
35. **Ludmyla Nyzhnyk**, Cerkiew św. Paraskeva Piatnitsa z 12-13 wieków w Czernihowie
36. **Roksolana Kosiw**, "Drzewo Jessego" w ukraińskiej ikonografii 17-18 wieku
37. **Julia Mysko**, Fajans i wyroby porcelanowe (18 – 19 w.) z wykopalisk archeologicznych w Ławrze Peczerskiej
38. **Ołena Serhij, Alina Waryvoda**, Obraz soboru Zaśnięcia Ławry Kijowsko-Pieczerskiej w dawnej sztuce
39. **Jurij Koreniuk**, Monaster św. Michała o złotych kopułach w Kijowie i historia jego dziedzictwa artystycznego

Radosław Predygier

Sprawozdanie z działalności Polskiej Misji Artystyczno-Naukowej w Japonii za 2022

Rok 2022 to rok jubileuszu działalności Polskiej Misji Artystyczno-Naukowej w Japonii, która już od dziesięciu lat realizuje projekty artystyczne, kulturalne i naukowe, przybliżając japońskiej publiczności bogactwo kultury i sztuki polskiej, a publiczności polskiej kulturę Japonii.

Ukoronowaniem tych działań w 2022 roku była realizacja projektu „Sgraffito w Setouchishi – Otwarte Muzeum” we współpracy z Miastem Setouchishi, Liceum Prefekturalnym w Oku oraz Fundacją Fukutake, w ramach budżetu obywatelskiego, którego celem jest podniesienie potencjału kulturalnego i atrakcyjności Liceum.

W ramach tego całorocznego projektu uczniowie liceum wykonali na murach szkoły dwie realizacje ściennie o powierzchni 20 m², w technice sgraffito, która stosowana od wieków w Polsce, jest właściwie jeszcze nieznana w Japonii. W serii warsztatów przygotowawczych (kwiecień – lipiec), uczniowie poznali zarys historii tej techniki wapiennej wraz z jej przykładami w Polsce (pałac w Krasiczynie, Stare Miasto w Warszawie), wykonali niewielkie prace sgraffito w glinie oraz przeszli przez etap pracy koncepcyjnej, projektowania planowanych murali i prac wstępnych (przygotowanie muru i materiałów – wapna i piasku).

W sierpniu zostały wykonane dwie prace sgraffito cyklu „Cztery Pory Roku” – „Wiosna” i „Lato”, a dwie kolejne „Jesień” i „Zimę” planujemy wykonać w bieżącym, 2023 roku. W projekcie zrealizowanych murali, wykorzystano motyw z malarstwa Takehisy Yumeji (1884-1934), wielkiego romantyka epoki Taisho, który urodził się właśnie w miejscowości Oku.

We wrześniu wielkoformatowe zdjęcia prac zostały pokazane na wystawie „Spiral” w Muzeum Miejskim w Ushimado, a 5 października odbyło się uroczyste otwarcie. Na uroczystości obecny był prezydent miasta Setouchishi Pan Akinari Takehisa, reprezentująca Fundację Fukutake Pani Wada Hiroko, dyrektor szkoły Pan Hagihara Yasumasa, młodzież szkolna, organizatorzy, zaproszeni goście oraz przedstawiciele mediów.

Projekt był szeroko komentowany w prasie: „Sanyo Shimbun” 11.05, 7.09, „Yomiuri Shimbun” 28.05, 26.10, w telewizji: RSK 5.08, 24.08, RSN 5.08, NHK 5.08, 6.10.

W roku 2023 planowana jest realizacja murali „Jesień” i „Zima” zamykających ten dwuletni projekt.

„Sgraffito w Setouchishi – Otwarte Muzeum” 2022

Organizator: Polska Misja Artystyczno-Naukowa w Japonii, Setouchishi

Sponsor: Miasto Setouchishi, Fundacja Fukutake

Gospodarz: Liceum Prefekturalne w Oku

Współpraca partnerska: Ashidachi Sekkai Kogyo, UG Giken, Nihon IT Business College

Realizacja: Radosław Predygier

Zespół: Miki Hironori, Ohta Yoshiharu, Korenaga Kazuhiro, Fujiwara Yasuyuki

